

Eliminarea deșeurilor marine și fluviale, noi abordări (MARLENA), BSB139

1

Studiu asupra politicilor și legislației existente, rețelelor și inițiativei de cooperare pentru reducerea gunoaielor fluviale și marine din regiunea Mării Negre = Scurtă analiză =

I. Informații generale pentru domeniul de aplicare al analizei în zona de interes

Proiectul „Eliminarea deșeurilor marine și fluviale, noi abordări - MARLENA”, se axează pe nevoia de cooperare susținută pentru ca, în cele din urmă, poluarea să fie mai bine controlată și, sperăm noi, diminuată în regiunea Mării Negre; precum și în râurile/fluviile care se varsă în mare, rezervațiile și ariile protejate costiere, riverane zonei Mării Negre.

1

Scopul proiectului este de identificare a cadrului legislativ, a strategiilor și planurilor care pot fi aduse la cunoștința publicului larg și a factorilor interesați din zona vizată prin proiect; scopul suprem fiind acela de a îmbunătăți starea de mediu actuală și de cooperarea în regiune.

Proiectul reprezintă un efort comun pentru îmbunătățirea gradului de conștientizare și educare a publicului în ceea ce privește „problemele deșeurilor din și râuri mări, valoarea biodiversității și necesitatea unei mai bune protecții a mediului; publicul țintă sunt tinerii, turiștii, afacerile, comunitățile și autoritățile locale și organizațiile educaționale (părțile interesate, de fapt). O atenție deosebită trebuie să fie acordată „dezvoltării unui comportament ecologic și responsabil în rândul tinerilor”.

Această scurtă analiză sintetizează politicile și legislația, planurile, strategiile existente în domeniul protecției mediului, cu accent pe gestionarea deșeurilor și gestionarea calității apei fluviale și marine din zona Mării Negre.

Arealul analizat în cadrul proiectului MARLENA:

Galați (zona FLAG), România este una dintre cele cinci regiuni țintă vizate de proiect, alături de Demirkoy / Turcia, Malko Tarnovo / Bulgaria, Cahul / Moldova și Odessa / Ucraina cunoscute ca având o bogată diversitate biologică și potențial turistic.

România, areal proiect

Arealul de implementare a proiectului MARLENA ESTE PARTE COMPONENTĂ A ARIEI PROTEJATE denumită „Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior”, pajiști, zonă de pescuit aflată de-a lungul râului Prut. Acest areal se întinde în partea estică a județului Galați, de-a lungul Prutului spre Dunăre și cuprinde și zona de faleză a municipiului Galați (vezi porțiunea de hartă colorată în galben¹).

Zona este vestită pentru bogata sa biodiversitate, peste 200 specii de păsări cuibăresc în zonă, dintre care 50 sunt menționate în Cartea Roșie ca fiind specii vulnerabile, amenințate și, chiar, sever vulnerabile. Acest areal este și intens populat, fiind o zonă preponderent rurală, cu excepția municipiului Galați. Tabelul 1, de mai jos, identifică localitățile (Unități teritoriale administrative - UTA), suprafața și populația corespunzătoare arealului FLAG.

2

2

	Unități Administrativ Teritoriale	Suprafață (km ²)	Populație 2016	
			Females	Males
1.	Municipiul Galati (parțial)	207,34	45.078	42.366
2.	Cavadinesti	110,16	1.565	1.592
3.	Foltesti	69,00	1.666	1.730
4.	Frumusita	108,91	2.760	2.750
5.	Mastacani	65,22	2.569	2.706
6.	Oancea	52,27	712	723
7.	Suceveni	70,40	946	944
8.	Tulucesti	72,62	3.853	3.922
9.	Vladesti	61,31	1.025	1.100
10.	Branistea	61,95	2.112	2.079
11.	Sendreni	46,91	1.913	1.939
	Total	926,09	64.199	61.851

¹ Sursa: Strategia Locală De Dezvoltare a zonei pescărești Prut-Dunăre

Mai puțin de o sută de kilometri sunt de la gura de vărsare în Dunăre a Prutului și până în Delta de unde, după alți 60-70 km, apele Dunării unite și cu cele ale Siretului ajung în Marea Neagră prin cele trei brațe Sf. Gheorghe, Sulina și Chilia.

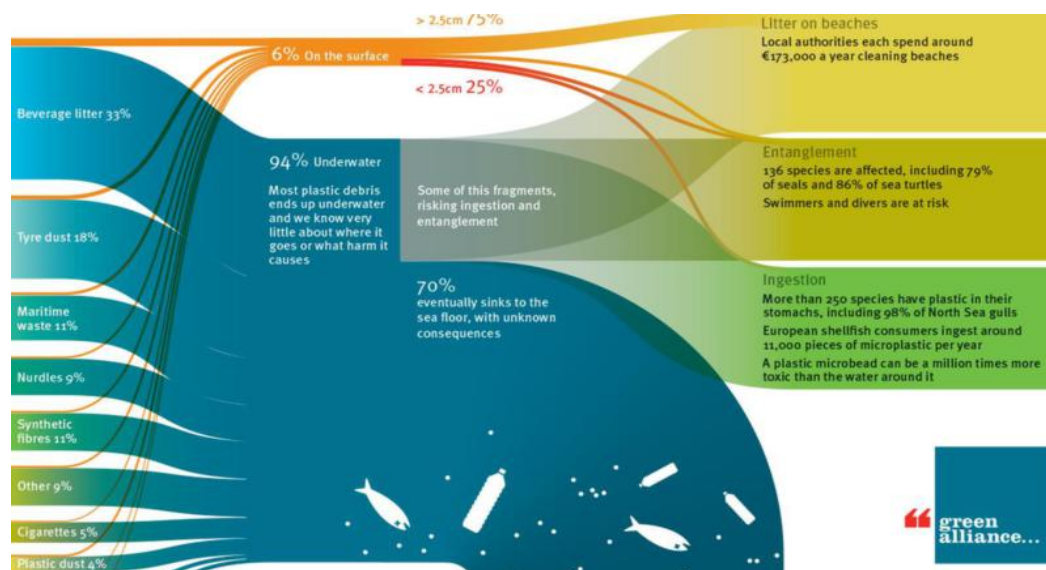
De-a lungul malului drept al Dunării, dar și pe întreg cuprinsul Deltei se întind multe sate dar și cele mai importante centre urbane respectiv Tulcea (poarta de intrare în deltă) și Sulina (la vărsarea Brațului Sulina în mare).

Toate aceste localități precum și locuitorii lor sunt beneficiarii direcți ai resurselor din zonă dar, în același timp, și contributori la poluarea Mării Negre; la cele trei centre urbane cu o populație numeroasă se adaugă satele, și așa ajung împreună la 5-600.000 p.e. Activitățile economice, agricultura, creșterea vitelor, pescuitul, toate contribuie la bunăstarea locuitorilor dar și la poluarea Mării Negre din cauza unui management defectuos al deșeurilor, al apei în general, și mai ales al apelor uzate, inclusiv din gospodărie.

Poluarea marină, chimică și fizică, dar mai ales cea cauzată de deșeurile plutitoare care, într-un final se depune pe fundul apei, a crescut în ultimii ani având efecte devastatoare asupra zonei costiere a României precum și a apelor teritoriale și marine. Având un bazin hidrografic de aproximativ 1,9 milioane km², (cam o treime din zona continentală a Europei), Marea Neagră a devenit extrem de vulnerabilă la presiunile generate de activitățile umane terestre dar și la cele legate de navigație.

Supraîncărcarea mediului costier și marin al Mării Negre cu deșeuri marine reprezintă una dintre cele mai urgente dar și dificile probleme de mediu în regiune, extinzându-se constant în întregul bazin.

Fig.1² Descriere tipuri de deșeuri care ajung în mare

² Green Alliance

În România, Institutul de Cercetări Marine și Dezvoltare “Grigore Antipa” (ICMD) Constanța a elaborat, conform cerințelor Directivei Cadru Apă (DCA), metodologia de stabilire a condițiilor de referință și de clasificare a stării ecologice și chimice a apelor de tranziție și de coastă.

Prin urmare tipologia apelor costiere, identificată de experții de la Institutul de Cercetări Marine și Dezvoltare “Grigore Antipa” Constanța, este:

- 1 tip de apă de tranziție, RO_TT03 Chilia-Periboina;
- 2 tipuri de apă costieră: RO_CT01-SANDY SUBSTRATE Periboina-Cap Singol; și RO_CT”, substratul mixt Cap Singol-Vama Veche.

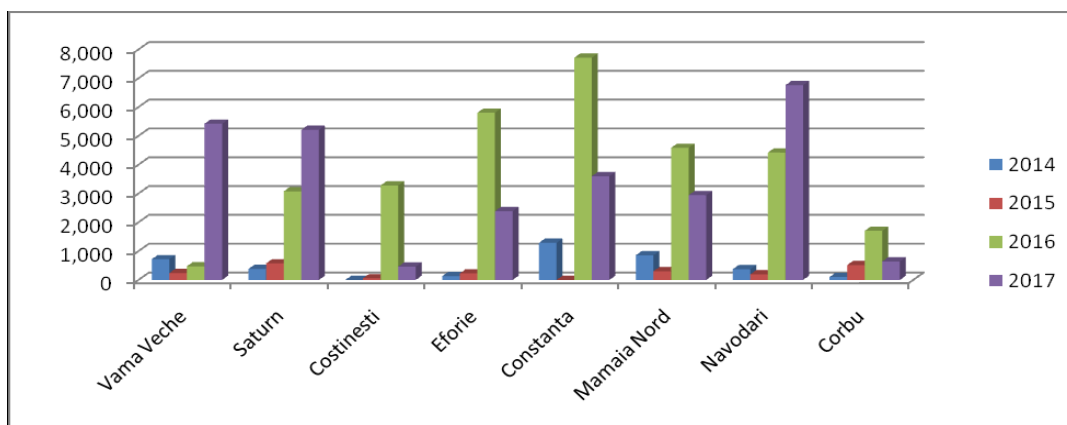
Cinci (5) corpuri de apă ce au fost identificate, în conformitate cu DCA, sunt:

- 1 Corp apă de tranziție (Chilia-Periboina)
- 4 Corpuri de Apă costiere:
  - 2 corpuri naturale, Periboina-Cap Singol și Eforie Nord -Vama Veche,
  - 2 corpuri de Apă Puternic Modificată (HMWB): Cap Singol-Eforie Nord and Mangalia”

Starea chimică și biologică a apelor de tranziție și ale Mării Negre pe partea română, se bazează pe indicatorii biologici și fizico-chimici recomandați de Directiva Cadru Apă și Directiva Cadru și Strategia Marină.

Așa cum putem vedea din Graficul 1³, de mai sus, ce prezintă rezultatele monitorizării gunoaielor marine de pe plajele românești, realizat timp de 4 ani de organizația neguvernamentală Mare Nostrum⁴: “cel mai murdar an a fost 2016 (Aprilie și Octombrie) cu 31.060 de deșeuri identificate și eliminate, urmat la mare distanță de 2017, cu 27.432 deșeuri. Cea mai murdară zonă este Constanța cu 12.604 elemente, urmată de Năvodari cu 11.784 și Saturn cu 9.246. La celălalt pol, s-au colectat mostre de gunoaie de la Corbu (2.964) și Costinești (3.800) însă ultimul sector a pierdut o mare parte din suprafața inițială, plaja fiind puternic erodată.”

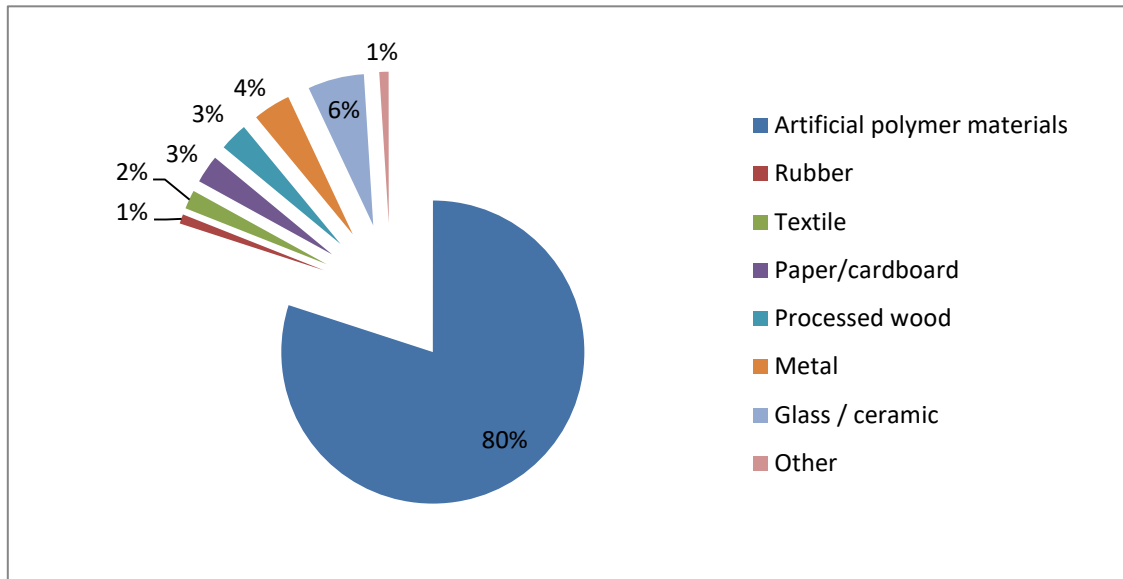
Graphic 1 below: Marine litter situation at the Romanian seaside - quantity and locations /year

³ Sursa: Mare Nostrum

⁴ Composition and spatial distribution of marine litter along the Romanian Black Sea Coast - Angelica Paiu, Mihaela Mirea Candea, Marian Paiu, Anca-Maria Gheorghe.

Grafic 2: Gunoaiele marine de pe plajele românești - compoziție, sursa Mare Nostrum

II. Legislația privind protecția mediului

Managementul Apelor - cele mai importante acte legislative sunt Directiva Cadru privind Strategia Marină (MSFD), Directiva Cadru Apă (DCA) și Directiva Ape Uzate Urbane (UWWD).

As the MSFD highlights:

MSFD subliniază: "Mediul marin este o moștenire valoroasă care trebuie protejată, conservată și, acolo unde este posibil restaurată cu scopul suprem de menținere a biodiversității și de asigurare a unor oceane și mari dinamice și diverse care sunt curate, sănătoase și productive. Din acest punct de vedere, această Directivă trebuie, printre altele, să promoveze integrarea considerațiilor de mediu în toate zonele politice relevante și să ofere pilonul de mediu a viitoarei politici maritime pentru UE.

(4) În conformitate cu Decizia nr. 1600/2002 / CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iulie 2002, care elaborează cel de al VII-lea Program de acțiune Comunitar, o strategie tematică pentru protecția și conservarea mediului marin a fost elaborată cu scopul general de a promova utilizarea durabilă a mărilor și pentru conservarea ecosistemelor marine (...)

Aceasta abordare include și ariile protejate și ia în considerare toate activitățile umane care au un impact asupra mediului marin."

Apele marine aflate sub suveranitatea și jurisdicția ale UE includ apele Mării Mediterane, Mării Baltice, Mării Negre și N-E Oceanului Atlantic cuprinzând apele care înconjoară Insulele Azore, Madeira și Canare " (MSFD, 2008).

Directiva Cadru pentru Strategie Marină a UE (MSFD) /2008/CE a fost adoptată pe 17 iulie 2008 și a fost transpusă în România prin Legea nr. 6/2011, care stabilește strategia pentru mediul marin.

- **A fost transpusă în România prin Legea nr. 6/2011 care stabilește strategia pentru mediul marin.**

6

Conceptele de bază ale Directivei Marine, în vederea asigurării realizării unui scop major sunt:

- **PROTEJAREA**
  - *Obiectivul major este de asigurare sau menținere a Bunei Stări Ecologice (GES/BSE) ale apelor marine din UE până în 2020.*
- **SUSTENABILITATEA**
  - *Prevăzând o abordare ecosistemică a gestionării tuturor activităților umane care au un impact asupra mediului marin.*
- **COMUNIUNEA**
  - *Directiva prefigurează o abordare regională privind implementarea și stabilirea Regiunilor Marine Europene pe baza criteriilor de mediu și geografice. Abordarea unitară are ca scop realizarea GES/BSE până la sfârșitul anului 2020 să dezvolte strategiile marine în cooperare cu țările învecinate și să adopte o abordare adaptivă a managementului, cu o revizuire la fiecare 6 ani.*

6

Directiva Cadru Apă este strâns legată de Directiva Marină prin stabilirea scopului asigurării Unei Stări Bune pentru toate Apele de Suprafață și Subterane din UE făcând astfel legătura cu GES/BSE din Directiva Marină. S-au întreprins deja acțiuni pentru reducerea poluării marine din surse terestre și pentru protecția apelor de tranziție și costiere, locuri vitale de reproducere pentru multe specii marine și pești.

Notă: Ca parte a cerințelor DCA Statele Membre ale UE trebuiau să atingă buna stare ecologică și chimică în apele interioare și costiere până în 2015. Se pare totuși că acest scop ambițios nu a putut fi realizat la timp. Ca urmare a acestui fapt, Comisia Europeană a publicat în 2012 o Schemă de Salvagardare a apelor Europei în vederea întreprinderii de acțiuni suplimentare de întărire a politicilor privind apa și de abordare a provocărilor privind salvagardarea resurselor acvatice ale tuturor utilizatorilor.

În România, transpunerea s-a realizat cronologic, după cum urmează:

- Legea nr. 310/2004 (actualizând Legea Apei nr. 107/1996) care ulterior a fost actualizată prin Legea nr. 112/2006 și Legea nr. 146/2010;
- Ordinul Ministrului Mediului nr. 161/2006 privind “Normele de clasificare a calității apelor de suprafață pentru determinarea stării ecologice a corpurilor de apă”;
- OUG nr. 80/2011 pentru aprobarea Planului National de Management pentru Bazinele Hidrografice ale Dunării incluzând apele costiere ale Mării Negre.

Managementul bazinelor hidrografice stabilit prin DCA (adoptată în octombrie 2000) începe cu o analiză a caracteristicilor bazinelor hidrografice, o revizuire a impactului activității umane asupra stării apelor, precum și o analiză economică a utilizării apei.

Programele de măsuri includ măsuri de bază care asigură implementarea cerințelor UE în domeniul apei și în cazul în care măsurile de bază nu sunt suficiente, se aplică măsuri suplimentare pentru atingerea unei stări ecologice bune și a stării chimice bune, sau a unui „potential ecologic și chimic bun”.

În cele din urmă, programele specifice de măsuri trebuie puse în aplicare pentru a atinge obiectivul de bună stare pentru toate apele din fiecare bazin hidrografic. Primele planuri de management au acoperit perioada 2009-2015. Acestea au fost revizuite în 2015 urmând a fi apoi revizuite la fiecare șase ani.

Procesul de revizuire este compus din cinci părți care corespund subsecțiunilor din Anexa II, Secțiunea 1, și anume:

1. Caracterizarea tipurilor de corp de apă;
2. Zonele ecologice și tipurile de corpuri de apă;
3. Stabilirea condițiilor de referință specifice tipului pentru tipurile de corpuri de apă;
4. Identificarea presiunilor;
5. Evaluarea impactului

România a elaborat planuri de gestionare a bazinelor hidrografice:

- ✚ la nivel sub-bazin (11 planuri de management, câte unul pentru fiecare bazin),
- ✚ la nivel național: planul național de management - rezumat al planurilor de gestionare a bazinelor / bazinelor hidrografice;
- ✚ la nivel internațional România contribuie, de asemenea, la elaborarea planului internațional de management regional al bazinului hidrografic al Dunării și a planului de gestionare a bazinului hidrografic al râului Tisa.

Directiva se referă la utilizarea unei abordări combinate pentru managementul calității apelor, adică atât folosirea standardelor calitative de mediu pentru corpurile de apă cât și a unor valori limită de emisii pentru deversări sau scurgeri secundare.

Standardele calitative de mediu sunt principalul motor atunci când sunt evaluate limitele pentru emisii. Standardul emisiilor asigură standardul minim dar și limite stricte de deversare inclusiv acelea din surse difuze de poluare, care vor fi necesare dacă aceste standarde sunt insuficiente în a satisface cerințele Directivei.

Directiva 91/271/EEC privind Tratarea Apelor Uzate Urbane a fost adoptată la 21 mai 1991. Obiectivul său este de a proteja mediul înconjurător de efectele negative ale evacuărilor apelor reziduale urbane din anumite sectoare industriale (anexa III la Directivă) și privește colectarea, tratarea și evacuarea:

- ✚ Apelor uzate menajere;
- ✚ Amestecului de ape reziduale ;

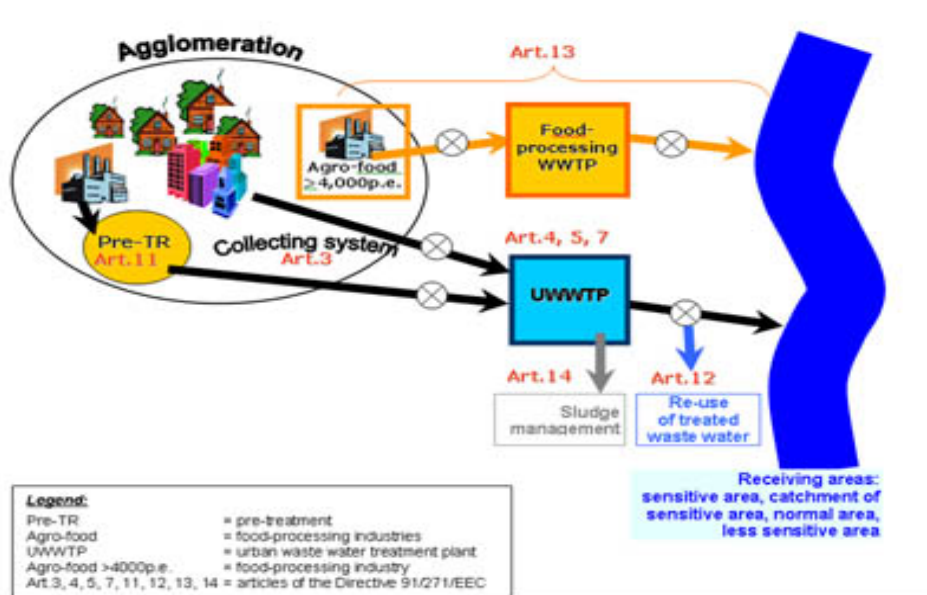
Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Apelor reziduale din anumite sectoare industriale (a se vedea Anexa III la Directiva amintită), după cum se arată în figura 6 de mai jos⁵:

În Directivă sunt prevăzute patru principii de bază:

- ❖ Planificare / Reglementare / Monitorizare / Informare și raportare

În mod specific, directiva impune:

- "Colectarea și tratarea apelor reziduale în toate aglomerările cu >2000 de populație echivalentă (p.e)
- Tratarea secundară a tuturor evacuărilor din aglomerări de > 2000 p.e.; tratament mai avansat pentru aglomerări > 10 000 p.e, în zone sensibile desemnate și bazinele lor de captare; tratament terțiar în cazul aglomerărilor de până la 100.000 p.e
- solicitarea autorizării prealabile a tuturor deversărilor de ape reziduale urbane, a deversărilor din industria alimentară și a evacuărilor industriale în sistemele de colectare a apelor uzate urbane;
- monitorizarea performanțelor instalațiilor de tratare și a apelor de primire;
- Controlul eliminării și reutilizării nămolurilor de epurare și reutilizarea apelor uzate tratate ori de câte ori este necesar "

Implementarea Directivei privind tratarea apelor uzate urbane în România

Directiva 91/271 a Consiliului CEE privind tratarea apelor urbane reziduale (UWWTD) a fost transpusă pe deplin în România prin Hotărârea Guvernului nr. 188/2002 modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 352/2005.

⁵ Sursa: EEA urban waste water interactive map

În conformitate cu prevederile Directivei UWWT (Tabelul 2 de mai jos), România (Autoritatea centrală pentru apă și mediu) a elaborat un ghid care prezintă metodologia de definire a aglomerărilor.

Ghidul abordează (i) baza legală pentru implementarea Directivei UWWT, (ii) definirea termenului Aglomerație și (iii) abordarea și procedurile de definire a Aglomerărilor.

Dimensiunea Aglomerării	Requirements	
	Sistem de canalizare	Tratare
> 10,000 p.e. ⁶	Disponibil de sistem de canalizare. (Art. 3 paragraf 1)	Se solicită o tratare strictă a apelor uzate (Art. 5 paragraf 2)
> 2,000 p.e.	Disponibil de sistem de canalizare. (Art. 3 paragraf 1)	Tratament secundar sau echivalent conform Anexei I B (Art. 4 paragraf 1, 3)
< 2,000 p.e.	Nu sunt cerințe specifice	Nu sunt cerințe specifice, dar trebuie să se aplice un "tratament corespunzător" (Art. 7) În cazul aglomerațiilor ce dispun de sistem de canalizare.

Tabelul 2. Rezumatul cerințelor Directivei 91/271 privind UWWT

Zone sensibile

Ca stat membru al Uniunii Europene, România trebuie să se conformeze pe deplin Directivei UWWT până la data de 31 decembrie 2018.

Tratatul de aderare definește următoarele termene:

- Până la 31 decembrie 2013, conformitatea cu articolul (3) al directivei pentru aglomerările cu mai mult de 10.000 p.e. ;
- până la 31 decembrie 2015, conformitatea cu articolul 5 alineatul (2) din directivă pentru aglomerările cu mai mult de 10.000 p.e. ;
- extindere mai detaliată a sistemelor de colectare a apelor reziduale la următoarele rate de acoperire:
  - ✚ 61% până la 31 decembrie 2010;
  - ✚ 69% până la 31 decembrie 2013;
  - ✚ 80% până la 31 decembrie 2015;
- extinderea stațiilor de tratare a apelor reziduale la următoarele rate de acoperire:
  - ✚ 51% până la 31 decembrie 2010;
  - ✚ 61% până la 31 decembrie 2013;
  - ✚ 77% până la 31 decembrie 2015.

Din mai 2005, România a aplicat articolul 5 alineatul (8) din directivă și, prin urmare, nu trebuie să desemneze zone sensibile. Parametrii supuși unui tratament mai strict sunt azotul (N) și fosforul (P).

⁶ P.E. – population equivalent

Project funded by
EUROPEAN UNION

În timp ce aglomerările cu dimensiunea > 10 000 PE trebuie să respecte articolul 3, articolul 4 și articolul 5 alineatul (2) până la 31 decembrie 2015 cel târziu, aglomerările ≤ 10 000 PE sunt supuse unei perioade de tranziție până la 31 decembrie 2018. data limită a obiectivelor pentru a se conforma articolului 3 (80% din sarcina totală biodegradabilă a aglomerărilor ≤ 10 000 PE) și articolul 4 (77% din sarcina totală biodegradabilă a aglomerărilor ≤ 10 000 PE) este 31 decembrie 2015.

Se prevede că toate aglomerările ≤ 10.000 pe, în cazul în care cel puțin o parte din sarcina generată este conectată la sistemul de colectare și tratarea apelor reziduale în anul de referință 2009, vor dispune de tratare secundară în 2015. În plus, aglomerările clasa de mărime de 2.000 pe - 10.000 p.e. vor dispune de tratare secundară, în timp ce aglomerările cu mai mult de 10.000 p.e. vor dispune de treapta de eliminare a N- și P.

Pentru îndeplinirea obiectivelor DCA este necesară modernizarea atât a sistemelor de colectare cât și a stațiilor de tratare a apelor reziduale din toate aglomerările cu mai mult de 10.000 p.e. pentru a asigura îndepărtarea N și P.

SAVE SEA măsură esențială pentru evitarea producerii deșeurilor marine este de a avea infrastructură de management a deșeurilor și servicii eficiente. Această măsură oferă beneficii mult mai mari decât simpla diminuare a volumului de deșeurii marine.

10

În Tabelul 3, de mai jos, este descrisă legislația cu cea mai mare relevanță pentru reducerea deșeurilor marine, astfel:

<p>Directiva Cadru privind Deșeurile (Directiva 2008/98/CE)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • OU nr . 74/2018 privind Amendarea și completarea Act nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, al Actului nr. 249/2015 privind Managementul Ambalajelor și a Deșeurilor de ambalaje precum și OUG nr. 196/2005 a Fondului de mediu • Decizia Guvernului nr.942/2017 pentru aprobarea Planului National de Management al Deșeurilor • Actul nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor (amendata în 2016, de Ordonanta de Mediu a Guvernului nr. 68/2016); • Decizia Guvernului nr. 1364/2006 pentru aprobarea Planurilor regionale de gestionare a deșeurilor. • Decizia Guvernului nr. 856/2002 privind registrul Managementului Deșeurilor și aprobarea Listei deșeurilor inclusive deșeurile periculoase.
<p>Directiva Depozitelor de Gunoi (Directiva Consiliului nr. 1999/31/CE)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ordinul nr. 3838/2012 care a amendat Ordinul nr. 95/2005 privind acceptarea criteriilor și procedurilor preliminare pentru acceptarea deșeurilor la platformele de gunoi și listele naționale de deșeurii acceptate la fiecare tip de depozit. • OG nr. 1292/2010 a amendat OG nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor

Common borders. Common solutions.

	<ul style="list-style-type: none"> OG nr. 775/2006 privind aprobarea listei localităților izolate cu capacități de stocare a deșeurilor municipale în platformele existente care sunt exceptate de la conformarea cu anumite provizii ale OG nr. 349/2005 privind stocarea deșeurilor Actul nr. 211/2001 privind regimul deșeurilor.
<p>Directiva Ambalaje (Directiva 94/62/CE) - transpusă:</p>	<ul style="list-style-type: none"> OG Mediu nr. 38/2016 a amendat Actul nr. 249/2015 privind managementul deșeurilor de ambalaje ; OG nr. 247/2011 a amendat OG nr. 1872/2006 și OG nr. 621/2005 privind managementul ambalejelor și a deșeurilor de ambalaje; Ordinul nr.927/2005 stabilind modalitățile de identificare a containerelor pentru diferite tipuri de materiale în vederea realizării colectării separate. Act nr. 211/2001 privind regimul deșeurilor.
<p>Alte acte și reglementări care reflecta cerințele de mediu a aprobate la nivel de UE, aprobate anterior accesării României la UE și care ulterior au fost amendate în vederea conformării cu standardele europene privind protecția mediului</p>	<ul style="list-style-type: none"> OG Mediu nr. 196 of 2005 privind Fondul de Mediu (amendată ultima opera în iunie 2017). OG Mediu nr. 195/2005 privind protecția mediului (amendată ultima dată în aprilie 2016); Act nr. 101/2006 privind serviciile municipale de salubritate (republicată în 2016); Act nr. 51/2006 privind serviciile publice ale comunitatii;

Scopul Planului național de gestionare a deșeurilor (PNGD) este de a crea, la nivel național, un cadru larg pentru gestionarea deșeurilor pentru a avea un impact minim asupra mediului. El completează strategia națională de gestionare a deșeurilor revizuită în 2013, strategie care stabilește politica și obiectivele strategice ale României în domeniul managementului deșeurilor pentru orizontul 2014-2020.

Principala abordare este ca România să se dezvolte într-o societate de reciclare care să respecte ierarhia deșeurilor, în ceea ce privește toate tipurile de deșeuri legate de WMNP.

Tabelul nr. 4 obiectivele principale stabilite de legislația privind gestionarea deșeurilor cu impact asupra reducerii gunoaielor riverane și marine⁷:

Legislație /obiectiv	Termen
Legea nr. 211/2011	
Autoritățile Publice Locale (APL) trebuie să asigure colectarea separată cel puțin a fracțiilor biodegradabile: hartie, metal, plastic, sticlă	Permanent

⁷ Planul Național de Gestionare a Deșeurilor

Project funded by
EUROPEAN UNION

Legislație /obiectiv	Termen
<p>În ceea ce privește deșeurile municipale și deșeurile similare, inclusiv din serviciile publice, producătorii de deșeuri și APL-urile trebuie să asigure:</p> <ul style="list-style-type: none"> creșterea gradului de pregătire pentru reutilizarea și reciclare a minimum 50% din cantitatea de deșeuri din hârtie, metal, plastic, sticlă și lemn; creșterea gradului de pregătire pentru reutilizarea și reciclare a minimum 70% din deșeurile nepericuloase din construcții și demolari. 	<p>2020 2020</p>
Propunerea de modificare a Directivei cadru privind deșeurile din Pachetul Economiei Circulare, publicat în decembrie 2015	
<ul style="list-style-type: none"> Gradul de pregătire pentru reutilizarea și reciclarea a minimum 50% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate. 	2025
HG nr. 349/2005	
Inchiderea depozitelor de depozite municipale neconforme.	Iulie 2017
Depozitarea deșeurilor municipale este permisă numai dacă acestea sunt supuse în prealabil unor operații de tratare fezabile tehnic	2025
Legea nr. 249/2013	
Valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie a minimum 60% din greutatea deșeurilor de ambalaje.	Anual până în 2024 inclusiv
<p>Reciclarea a minimum 55% din greutatea totală a materialelor de ambalaj conținute în deșeurile de ambalaje, cu realizarea valorilor minime pentru reciclarea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> 60% din greutate pentru sticlă; 60% din greutate pentru hârtie/carton; 50% din greutate pentru metal; 15% din greutate pentru lemn; 22,5% din greutate pentru plastic, considerându-se numai materialul reciclat sub formă de plastic. 	Anual până în 2024 inclusiv
Propunerea de modificare a Directivei cadru privind deșeurile din Pachetul Economiei Circulare, publicat în decembrie 2015	
Valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie a minimum 65% din greutatea deșeurilor de ambalaje.	Din 2025
<p>Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea următoarelor materiale specifice conținute în deșeurile de ambalaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> 55% pentru plastic, 60% pentru lemn, 75% pentru metale feroase, 75% pentru aluminiu, 75% pentru sticlă , 75% pentru hârtie și carton 	Din 2025

12

12

Planul național de gestionare a deșeurilor (PNGD), care include și planul de prevenire a producerii deșeurilor, prevede un set de măsuri care pot contribui în mod substanțial la reducerea gunoierii riveran și marin, cele mai importante fiind:

Common borders. Common solutions.

- Investiții noi care asigură extinderea colectării separate a materialelor reciclabile pentru a obține o creștere a ratei de colectare:
  - până la 20% -30% în 2018;
  - de minimum 52% pentru fiecare județ, precum și pentru București în 2020;
  - până în 2025 va atinge progresiv 75%.
- Extinderea capacității de sortare acolo unde este necesar și construirea de noi unități de sortare în 2 județe, cu o capacitate estimată de 52 000.00 t / an.
- Construirea unei instalații de incinerare cu recuperarea energiei pentru București cu o capacitate de 173 000,00 t / an.
- Închiderea tuturor deșeurilor municipale neconforme până în 2020.
- Construirea depozitelor de deșuri conforme în județele unde nu au fost încă implementate proiectele de sisteme integrate de gestionare a deșeurilor și unde capacitățile de depozitare a deșeurilor sunt insuficiente,
- Extinderea depozitelor de deșuri existente, urmată de închiderea celor care au atins capacitatea maximă.

Pe lângă măsurile menționate mai sus, Planul Național de Gestionare a Deșeurilor prevede, de asemenea, măsuri prioritare de guvernanță pentru gestionarea deșeurilor municipale, așa cum este descris în Tabelul nr. 5 de mai jos:

Obiectiv	Măsura	Termen de îndeplinire
1. Grad de acoperire cu serviciu de salubritate de 100% la nivel național în anul 2018	1.1 Identificarea UAT-urilor care nu beneficiază de servicii de salubritate și informarea Ministerului Mediului	Feb. 2018
	1.2 Transmiterea solicitării de intrare în legalitate către UAT-urile identificate, cu menționarea penalităților în caz de neconformare prevăzute în legislație	Martie 2018
	1.3 Verificarea aplicării măsurii 1.2	Mai 2018
2. Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor reciclabile	2.1 Identificarea UAT-urilor care nu au prevăzut în contractul de salubritate colectarea separată a deșeurilor municipale în conformitate cu art. 17(1) din Legea 211/2011 cu modificările și completările ulterioare și informarea Ministerului Mediului	Feb. 2018
	2.2 Verificarea implementării sistemului de colectare separată a deșeurilor municipale în UAT-urile în care există contracte de salubritate care cuprind această obligație	Apr. 2018
	2.3 Transmiterea solicitării de intrare în legalitate, respectiv de aplicare a obligațiilor contractuale	Mai 2018
	2.4 Verificarea aplicării măsurii 2.3	Aug. 2018
	2.5 Demararea unei proceduri de achiziție publică pentru derularea unor campanii de informare și conștientizare la nivel național cu privire prevenirea, colectarea separată și valorificarea deșeurilor municipale	Sept.2018

Project funded by
EUROPEAN UNION

Obiectiv	Măsura	Termen de îndeplinire
3. Punerea în operare în termen cât mai scurt a proiectelor SMID	<p>3.1 Identificarea cauzelor de întârziere a implementării proiectelor SMID, pentru fiecare județ în parte (în special a celor 14 proiecte SMID nefuncționale), altele decât procedurile de achiziție.</p> <p>3.2 Stabilirea și transmiterea unui plan de măsuri către fiecare beneficiar cu termene de implementare</p> <p>3.3 Stabilirea și aplicarea unui plan de măsuri la nivel național pentru proiectele SMID aflate în implementare</p>	<p>Feb. 2018</p> <p>Martie 2018 Feb. 2018</p>
4. Utilizarea la capacitatea și parametrii proiectați a instalațiilor de tratare a deșeurilor existente, inclusiv cele construite prin proiectele SMID	<p>4.1 Modificări legislative care să asigure o practică unitară de gestionare a deșeurilor.</p> <p>4.2 Demararea procedurilor de achiziție publică pentru elaborarea de ghiduri, norme tehnice și instrucțiuni privind gestionarea deșeurilor.</p> <p>4.3 Revizuirea autorizațiilor de mediu în conformitate cu modificările legislative și ghidurile, normele tehnice și a instrucțiunilor</p> <p>4.4 Obligatorietatea introducerii de indicatori de performanță în contractele de delegare a activităților serviciului de salubritate</p> <p>4.5 Întărirea activităților de monitorizare și control privind gestionarea deșeurilor municipale</p>	<p>Martie 2018 Martie 2018</p> <p>Dec. 2018</p> <p>Iunie 2018</p> <p>Din ian. 2018</p>
5. Responsabilitate unică și eficace în reglementarea, monitorizarea și controlul gestionării deșeurilor municipale.	<p>5.1 Preluarea de către Ministerul Mediului a tuturor responsabilităților privind reglementarea, monitorizarea și controlul gestionării deșeurilor municipale.</p> <p>5.2 Demararea procedurilor de achiziție publică pentru derularea unor proiecte de asistență tehnică privind creșterea capacității instituționale a autorităților naționale și locale de mediu, precum și a ADI și a CJ</p> <p>5.3 Creșterea capacității de control a GNM prin angajarea de personal suplimentar.</p> <p>5.4 Implementarea unui sistem de evaluare a performanței tehnice a personalului din cadrul autorităților pentru protecția mediului cu competențe în domeniul gestionării deșeurilor (MM, ANPM, GNM, AFM și APM)</p>	<p>Martie 2018</p> <p>Martie 2018</p> <p>Martie 2018</p> <p>Iunie 2018</p>
6. Asigurarea de surse de finanțare naționale pentru îmbunătățirea și	Sumele colectate în urma aplicării instrumentelor economice din domeniul deșeurilor vor fi utilizate exclusiv pentru proiecte în domeniul gestionării deșeurilor	Începând cu 2018

Obiectiv	Măsura	Termen de îndeplinire
extinderea sistemelor de gestionare a deșeurilor		

Planul Național de Acțiune detaliază și mai mult măsurile descrise mai sus, ce trebuie luate menționând termenele limită, responsabilii și sursele de finanțare, în timp ce **Planul Național de Prevenire a Generării deșeurilor** include:

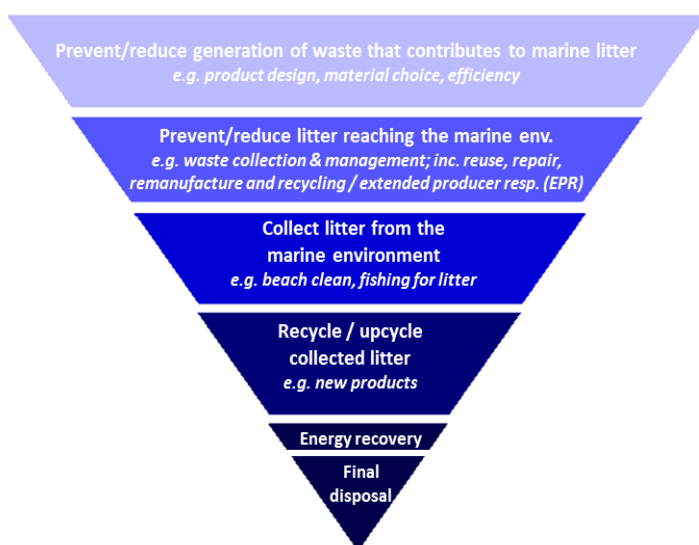
- descrierea măsurilor de prevenire existente;
- evaluarea utilității exemplurilor de măsuri include în anexa V la Legea 211/2011 sau alte măsuri corespunzătoare;
- indicatori de referință calitativi sau cantitativi specifici adecvați pentru măsurile de prevenire;
- bazate pe studii de evaluare pot stabili alte obiective sau indicatori calitativi în afara celor menționate în legislație.

În afară de măsurile de reducere a deșeurilor marine prin îmbunătățirea aplicării legislației existente privind producția de deșeuri din surse terestre și acvatice un rol foarte important este jucat de **Planul de Acțiune al Uniunii Europene pentru Economia Circulară (COM/2015/614)** care oferă posibilitatea de reducere a dimensiunii și impactului deșeurilor marine simultan cu creșterea valorii materialelor, în economia UE.

Tabel 6: Oportunități legate de deșeurile marine, menționate în Planul de Acțiune al Economiei Circulare

Secțiunea (PA)	Problema	Oportunitatea
Managementul Deșeurilor (pp. 8-11)	<i>Propunerea de revizuire a deșeurilor: reciclarea 65% din deșeurile municipale până în 2030; reciclarea 75% din deșeurile de ambalaje până în 2030; reducerea platformelor de gunoi la maximum 10% din deșeurile municipale până în 2030; interdicția de stoca în platforme deșeuri colectate separat; promovarea de instrumente economice pentru a descuraja depozitarea deșeurilor; definiții simplificate și îmbunătățite și metode de calcul armonizate pentru ratele de reciclare în întreaga Uniune Europeană (COM/2015/595)</i>	Reciclarea îmbunătățită reduce riscul ca deșeurile să devină deșeuri marine (litter). Implementarea schemei de ierarhie a deșeurilor (vezi fig 3). Plasticul este o țintă recunoscut formal, astfel că o acțiune relevantă poate fi ușor de promovat.

Secțiunea (PA)	Problema	Oportunitatea
De la Deșeurii la Resurse (p. 13)	<p>Dezvoltarea standardelor de calitate pentru materiile brute secundare, mai ales pentru plastic. Îmbunătățirea regulilor privind "sfarsitul deșeurilor" (din 2016)</p> <p>Realizarea unei analize privind interfața între substanțele chimice, produse și legislația deșeurilor (2017)</p> <p>Dezvoltarea Sistemului Informațional privind materiile brute (din 2016 încolo)</p>	<p>Asigură o justificare economică pentru închiderea buclei.</p> <p>Este nevoie să se susțină dezvoltarea pieții prin asigurarea de informații, programe de conștientizare și claritate legislativă.</p>

Strategia privind Plasticul în Economia Circulară (2017), p.14, ar putea oferi un instrument important în privința deșeurilor marine. Este important să fie comunicate factorilor interesați costurile și beneficiile acțiunii, precum și măsurile și soluțiile promise astfel încât Strategia să abordeze efectiv problema.

Ierarhia managementului deșeurilor marine

16

Așa cum se arată în Fig. 3, trebuie realizate eforturi și investiții mai mari în ceea ce privește prevenirea și reducerea deșeurilor care contribuie la generarea

gunoiiului marin, apoi împiedicarea acestuia de a ajunge în zona de coastă și în mări. Deoarece turismul se dovedește a fi genul de activitate care generează grămezi de gunoaie de-a lungul coastei Mării Negre, mai ales în timpul verii, trebuie să existe infrastructură și servicii de colectare a deșeurilor și trebuie luate măsuri suplimentare.

Următoarele instrumente ale economiei circulare pot fi luate în considerare în Strategia Privind Plasticul:

1. **Reponsabilitatea Extinsă a producătorului (EPR/REP):** Folositi EPR pentru a evita anumite tipuri de deșeurii marine, mai ales ambalajele de unică întrebuințare.
Obs.: din 21 octombrie 2018 a fost anunțată oficial interzicerea plasticului de unică folosință.
2. **Cercetarea privind proiectarea produsului pentru a facilita reutilizarea, repararea, remanufacturarea și reciclarea,** precum și completarea acesteia prin furnizarea de informații privind compoziția de plastic a produsului.
3. **Interzicerea unor produse sau activități inutile și dăunătoare** acolo unde există înlocuitori viabili, de exemplu particulele micro de plastic din produsele cosmetice pot fi înlocuite cu coji de alune de pământ marunțite; particulele de marmură sau polimerii crescuți natural folosiți în șantierul naval în operațiunile de sablare pot fi înlocuite cu jeturi de apă la mare presiune.

4. **Legislație îmbunătățită:** care să ofere definiții clare ale polimerilor, deșeurilor și materialelor brute secundare. Producătorii trebuie să-și proiecteze produsele și ambalajele pentru a corespunde sistemelor actuale de reciclare.
  5. **Stimulente economice destinate reducerii consumului.** Să se utilizeze într-o mai mare măsură stimulentele economice pentru a trimite pieței semnale care sunt parte a soluției - de exemplu să ne asigurăm că plasticul are un preț fiind, prin urmare, recunoscut la o scară mai largă ca o resursă valoroasă. Să se aplice, de exemplu, garanție de returnare a sticlelor și taxe pentru pungile din plastic, tacâmuri de unică folosință și alte obiecte de unică folosință.
  6. **Transparența și etichetare:** Îmbunătățiți transparența privind substanțele chimice conținute în plastic ca ajutor în deciziile privind remanufacturarea și reciclarea. În plus, transparența privind produsele cosmetice și de îngrijire personală menționând dacă conțin plastic sau nu. Explorați implicațiile aditivilor privind substanțele ignifuge, plastifiantii, pigmentii, materialele de umplutură și stabilizatorii.
  7. **Măsuri de management a deșeurilor:** Investiții în infrastructura și serviciile de colectare a deșeurilor (în porturi), infrastructura de management a deșeurilor și unitățile de tratare a apelor uzate pentru a evita dispersia deșeurilor în mediul marin, mai ales în zonele de coastă sau în apropierea râurilor.
  8. **Conștientizarea consumatorilor pe tema îmbunătățirii eliminării deșeurilor** (separarea deșeurilor și a celor care sfârșesc drept deșeuri marine), și de asemenea o mai bună informare privind obiceiurile legate de cumpărături pentru a crește cererea de înlocuitori durabili - de ex. produse cosmetice care nu conțin particule micro de plastic, recipiente și pungi refofosibile, achiziționarea de mașini de spălat cu filtre, etc.
- În plus, mai sunt menționate două măsuri care depășesc cadrul Planului de Acțiune:

9. **Pescuirea deșeurilor marine: în combinație cu stimulente pentru încurajarea acțiunilor de acest tip și ...**
10. **Realizarea de noi produse din deșeuri:** *deși aceasta nu reprezintă soluția cea mai eficientă din pdv. al costurilor (fiind preferabile eforturile menționate în zona superioară a ierarhiei deșeurilor), poate contribui la crearea de noi mărci în cazul producătorilor, poate crește conștientizarea și contribui la diminuarea presiunii asupra mediului marin în zonele selectate.*

III. Poluanții cheie și scurtă analiză a stării ecologice în zona vizată

Probleme de poluare a Mării Negre:

1. Cel mai semnificativ proces care cauzează degradarea Mării Negre în ceea ce privește poluarea a fost fertilizarea masivă în exces, cu compuși de azot și fosfor, provenind în mare parte din surse agricole, municipale și industriale. Acest fenomen numit eutrofizare a schimbat întregul ecosistem al Mării Negre. Compușii ajung în mare din cele 17 țări din bazinul hidrografic al Mării Negre. Țările de coastă contribuie cu aproximativ 70% din cantitatea totală iar aproape toată cantitatea rămasă ajunge în mare prin Dunăre.
2. Poluarea cu petrol. Petrolul ajunge în mare ca rezultat al deversărilor operaționale de la nave și al accidentelor, precum și din surse terestre. Nivelurile de poluare a petrolului nu sunt ridicate în largul mării, dar sunt inacceptabile în multe zone de coastă. Anual circa 95 000 de

Project funded by
EUROPEAN UNION

- tone de deșeuri de petrol nerecuperabile sunt evacuate în Marea Neagră. Substanțele toxice, cum ar fi pesticidele și metalele grele, nu par să polueze întreaga mare, ci apar în "puncte fierbinți" în apropierea unor surse bine identificate. Acești poluatori sunt, de obicei, asociați cu industria grea și cu declinul economic din regiune, dar utilizarea acestora a scăzut considerabil.
3. Substanțele radioactive au fost aruncate în Marea Neagră în cantități mici provenind de industria energetică nucleară (deșeuri radioactive) precum și ca rezultat al accidentului de la Cernobîl din 1986.
  4. Debalastarea necontrolată a apelor de balast, de către nave a introdus în Marea Neagră specii exotice, aduse din alte părți ale planetei ce se dezvoltă excesiv în noul mediu. Unele dintre ele au proliferat, devenind prădători pentru speciile indigene, dăunând astfel ecosistemul Mării Negre.
  5. Evacuarea apelor uzate insuficient tratate: introduce contaminanți microbiologici în Marea Neagră și amenință sănătatea umană și, în unele cazuri, împiedică dezvoltarea turismului și acvaculturii durabile. Descărcarea se estimează la aproximativ 571 milioane de metri cub anual.
  6. Deșeurile solide aruncate în mare de la nave și orașele de coastă. Ca o mare închisă, Marea Neagră este deosebit de vulnerabilă la acest tip de poluare, deoarece orice deșeuri plutitoare sau semi-submersat este în mod inevitabil spălat pe uscat. Unele plaje au o acumulare mare de gunoi care prezintă un risc pentru animalele marine și pentru oameni.

Dintre principalii poluanți menționați anterior, evacuarea apelor uzate insuficient tratate și a deșeurilor solide care au fost aruncate în mare de la nave și orașele de coastă sunt cele mai relevante pentru problema gunoiului marin și riveran.

Totuși, materialele plastice (micro sau macro plastice) nu sunt monitorizate în mod specific în apele românești.

În zona de proiect din România, sursa de gunoi provine în mare parte din depozite de deșeuri ilegale, neconforme, care se regăsesc în aproape toate localitățile rurale, pe lângă drumuri, în campinguri, pe maluri și plaje.